

og hvorledes man vil have den ordnet, uanset hvad Kirkecommissionen derom har meent. Den meget ærede Taler, der talte sidst, er — jeg tillader mig at sige ham denne Compliment, — forøvrigt en meget øvet Parlamentariker, uagtet han ikke har havt Sæde her ret længe. Han begyndte med at erklære sig enig med Mindrefallet, Kirkecommissionen, og det er Noget, som vi ofte høre af Modstanderne, at de i Grunden hellere vilde have det og det, det stift Modsatte af det, de bestemte dem for, men saa kommer der en Række af Mænd, som gjør, at de dog maae stille sig paa den modsatte Side. Det er overordentlig rart, at have en Støtte i Forhandlingerne for sin Anskuelse om en Sag, og det har ogsaa den ærede sidste Taler givet os, idet han erklærede, at det tidligere her forhandlede System er at foretrække for, hvad nu foreligger; men hvad der er vigtigere end Hjælp under Debatten er Hjælp ved Afstemningerne. Afstemninger ere vore Handlinger her, og naar man ikke kan lade Handlingen følge paa Ord, saa kan man i Reglen ikke komme vidt; forsaavidt vilde Ordene ofte være spildte. Jeg vilde derfor hellere have seet, at den ærede sidste Taler havde begyndt med at rose nærværende Lovforslag, dernæst anvendt sine „Mænd“ imod det, og endt med at sige: „jeg stemmer for det modsatte System.“ Den foreliggende Sag er, efter min Opfattelse, af en overordentlig Vigtighed, og jeg veed ikke, hvilket Lovforslag der skulde komme frem for os, som med Hensyn til vort Situationsvæsen vilde have en større Betydning end det foreliggende Forslag. Jeg er overbevist om, at dette i Almindelighed føles her i Thinget, og at man derfor ogsaa er gaaet til Behandlingen af denne Sag og vil føre den videre med alt muligt Myor og Dygtighed. Naar jeg skulde vælge mellem det System, der her er foreslaaet, forsaavidt det er et System — mig forekommer det, at det nærmest kunde betegnes med Noget, som jeg troer, man bruger i det militaire Sprog, at det snarere er en Bevægelse paa Stedet end en Bevægelse fremad — jeg siger, naar jeg skulde vælge imellem det System, som her tænkes anvendt, og det, som flere Gange tidligere er bragt i Forslag her i Rigsdagen, da

vælger jeg ubetinget det sidste, nemlig at faae Præsterne paa fast Løn; men jeg vil erklære, at jeg hverken vilde kunne stemme for dette eller for noget af de tidligere her behandlede Forslag i de Skikkelser, hvori de her ere ankomne, af Hensyn til Statskassens Lærv. Jeg har ikke seet et saadant Lovforslag afstemt her om denne Sag, som jeg turde paatage mig at give min Stemme, af Frygt for, at Statskassen skulde lide altfor store Ulemper derved. — Forslaget, som det her foreligger, er for mig i sit Princip uantageligt. Hvad angaaer Lovforslagets Enkeltheder, da troer jeg ikke, at det kan være afveien nærmere at omhandle dem. Den meget ærede sidste Taler nævnte, at Kirkecommissionen var Indehaver af en saadan Samling af aandelige Capaciteter, at vi nok maaatte høre os for dem. Jeg har al Erhødhed for Kirkecommissionen og dens enkelte Medlemmer og ogsaa for deres Aandelighed, men jeg skal dog bemærke, at, hvor aandelige disse Medlemmer end have været, saa have de alligevel ikke forsmaaet at tage materielle Hensyn; deres Forslag om Præsternes Lønning vidner om, at de ikke have forsmaaet at se hen til det Materielle. De have nemlig opstillet Forslag om, at Maximum for Lønningen skulde være 40 indtil 50 Lønder Bygmere, end Ministeriet har troet at turde gaae til efter en Revision i Ministeriet, som det er min fulde Overbevisning endnu trænger til en meget alvorlig Revision. Nu siger den meget ærede Taler, hvis Bemærkninger om flere Ting jeg med stor Fornøielse har hørt, at det er rigtigt, om han just ikke nævnte, at det var nødvendigt, at have en deel meget store Embeder, thi Præsterne ude paa Landet blive let sløve, og skulde de drives til store Anstrængelser, da maae de have for Die som det store Maal en forhøiet Løn. Sa, man kan tale om en Sag paa den Maade, og jeg vilde nødigt være nødt til at gaae saa skarpt imod denne Udtalelse af det ærede Medlem, som jeg føler mig forpligtet til. Jeg er overbevist om, at der ikke er en eneste dygtig Præst, som i Baretagelsen af sin præstelige Gjerning kan indblande Tanken om den materielle Fordeel, han kan naae derved. Det